

MAGYARÁG

Létrejött a román-magyar gazdasági egyezmény

Felemelték a Magyarország felé szállítandó fakvótát. Hazautazott a magyar delegáció

Bucuresti szeptember 3.
Mint ismeretes, hetek óta folynak a tárgyalások Sinaiában a román-magyar kereskedelmi egyezmény megkötése tárgyában a román és magyar kormányok megbízottai között. Tegnap létrejött a megállapodás a két ország megbízottai között. A megállapodás, amely több pénzügyi intézkedést tartalmaz, kedvezően fejeződött be Romá-

nia fakivitelét illetőleg. Ugyanis az eddigi 15.500 vagon kvótát felemelték 4500 és további 2500 vagonnal. Ezt a felemelt kvótát nemcsak a kijelölt határállomásokról, hanem az ország bármely részéből lehet exportálni.

A magyar megbízottak még a mai nap folyamán visszautaztak Budapestre.

Bucuresti szeptember 3.
Victor Antonescu külügyminiszter közeli napokban Párisba és Rómába készül. Utjára mindkét államtitkárja elkíséri.

A kormány delegátusokat küld Titulescuhoz

Bucuresti szeptember 3.
Fransovici közlekedésügyi miniszter Dinu Cesianu párisi követ társaságában az Orient Expresszel Párisba utazott. Beavatott körök úgy tudják, hogy a közlekedésiügyi minisztert a kormány speciális megbízatással küldte Titulescuhoz, akit arra akarnak rábírni, hogy fogadja el a neki felajánlott tisztségeket.

Mihalache és Juca belügyminiszter tanácskozása

Bucuresti szeptember 3.
Mint ismeretes, a kormány megbízta Juca belügyminisztert, hogy a pártok vezetőivel folytasson tárgyalásokat és igyekezzék barátságos atmoszférát teremteni a kormány és a pártok között. A belügyminiszter tegnap Mihalacheval folytatott megbeszélést és konkrét ajánlatot tett a nemzeti-parasztpártnak. Mihalache az ajánlatot a holnap összeülő pártválasztmány elé terjeszti.

Hat gyermeket ölt meg a felrobbant gránát Constanța közelében

Constantából jelentik: A Constanta melletti I G Duca községben a mezőn játszadozó kilenc gyermek egy gránátot talált, amit ki akartak bontani. A gránát felrobbant és megölt öt gyermeket, négyet pedig súlyosan megsebesített. Kórházba szállítás közben még egy gyermek meghalt.

Uj államtitkár

Bucuresti szeptember 3.
Az egészségügyi miniszteriumban új államtitkári állást rendszeresítettek, amelyet dr. Gane cluji államtitkárral töltönek be.

Döntő harc Irunért

Burgosból jelentik: A spanyol polgárháború legvéresebb csatája tombol Irun körül. A felkelők felvonultatták a gyalogságot, az idegen légiót, és a navarrai önkéntes polgárőrséget. A kormánycsapatok súlyos vereséget szenvedtek. Irun eleste már csak rövid idő kérdése, mert a felkelők megszállták a környező magaslatokat, ahonnan előnyös helyzetből intézhetnek támadásokat.

VIII. Edward angol király a tengerbe zuhant

Yachtjának matrózai mentették ki a vízből

Athén, szeptember 3.
Edward angol király yachtja ma megérkezett a Dardanellákhoz. Az angol uralkodó Istambulba megy, ahol a kikötőben Kemál pasa fogadja.

Egyébként az angol királyt tegnap bal eset érte. A király a kikötőben csónakázott

amikor egy motoros bárka a csónakhoz ütdött, felborította azt és

az angol király a tengerbe zuhant.

A király uszótempókkal tartotta fenn magát a vizen, míg a yacht matrózai segítségére siettek és kimentették a vízből.

Elárverezték Tinca fürdőt

A régi tulajdonos felesége volt a vevő, aki 800 ezer lejért vásárolta meg a fürdőt

Oradea, szeptember 3.
Az elmúlt hónapban országszerte feltűnést keltett, hogy elárverezték Salonta város ingatlanait. Most Tinca fürdő került árverés alá. Tinca fürdő különösen női bajok ellen birt gyógyító hatással és régebben nagy látogatottságnak örvendett. A fürdő dr. Pafukán Mihály tulajdonában volt, aki a feleségének és felesége Magyarországon lakó rokonainak tartozott nagyobb összeggel.

Tekintettel arra, hogy Pafukán nem tudott fizetni, a hitelezők kitűzték az árverést.

Az árverést tegnap délelőtt tartották meg. A hitelezőket dr. Czegléd Miklós ügyvéd képviselte. Tinca fürdő kikiáltási ára 800.000 lej volt. Az árverés iránt csekély érdeklődés nyilvánult meg és a fürdőt a kikiáltási áron 800.000 lejért dr. Pafukán Mihály-né vette meg.

„Rumba” ajándékozási akció 10. száma

Legnagyobb pékkenyér 5 kg. -- legkisebb házi kenyér 6 kg.

A buzaértékesítő hivatal legújabb rendelete

Oradea, szept. 3.

Az oradeai pékkongresszus után a pékek küldöttsége kereste fel a földmívelésügyi minisztériumot és a gabonaértékesítő bizottság elnökét. Amint akkor megírtuk, a delegáció el is ért bizonyos könnyítéseket és az erre vonatkozó rendelkezés megérkezett az oradeai prefektúrára. A vármegyei gabona értékesítő hivatal ennek alapján a következő rendeletet adta ki:

— A pékek a jövőben csak egy, kettő, három, négy és öt kilogramm súlyú kenyereket hozhatnak forgalomba. Kilogrammtörödékek (fél vagy két és fél stb. súlyúak forgalombahozatala tilos) Minden kenyéren — a város területén — a bélyegnek feltétlenül rajta kell lennie. A házi sütés — házi-

használatra — csak 6 kilogrammtól felfelé van megengedve. Azokat a kenyereket, amelyek a háziasszonyok a pékeknél süttetnek meg, nem kell ellátni bélyeggel. Azokat a pékeket, akik öt kilogrammnál nagyobb súlyú kenyert hoznak forgalomba megbírságozzák. Magánosok, akiknek nincs kenyérsütésre vonatkozó iparengedélyük, nem árúsihatnak sehol sem kenyeret, mert ezeket nem lehet sem a liszt, sem az értékesítési illeték befizetése szempontjából ellenőrizni. A falusi parasztmalmokból nem szabad a városba lisztet behozni és ezek a parasztmalmok, ha a város területén vannak, csak olyan kisgazdák részére örölhetnek búzát, akiknek a város területén van lakásuk.

Új keresztes hadjáratot hirdet a pápa

Keresztény egységet a kommunizmus ellen

Róma, szeptember 3.

A Szent Szék elhatározta, hogy nagyarányú harcot kezd a kommunizmus ellen. A pápa legutóbb számos olasz, francia, magyar és svájci püspököt fogadott, akik előtt kifejtette a kommunizmus elleni harc főbb irányelveit. A harc megkezdésének időpontját a püspöki karra bízta. Időközben ösztönzésének jelentést tettek a spanyol esemé-

nyekről és az ottani papság helyzetéről halott dolgok rendkívül elkeserítették a pápát. A spanyol események feletti felháborodásában a pápa kijelentette, hogy meg kell alakítani a kereszténység egységfrontját a kommunizmus ellen. A politikai pártok tegeyenek félre minden viszálykodást és összefogva csak a kommunizmus ellen harcoljanak.

Szivszélhűtésben meghalt Crenian alezredes, Cluj és Timisoara volt rendőrprefektusa

Cluj, szeptember 3.

Az éjszaka fél 1 órakor Saguna-utcai lakásán szivszélhűtés következtében meghalt Crenian Aurél nyugalmazott alezredes. Tegnap este még jókedvűen elbúcsúztatott éjjel fel a Newyork kávéházban barátaival, majd otthon ágyba feküdt és olvasott. Olvasás közben érte a szívroham, amely megölte a mindig vidám katonát. Crenian Aurél, aki 1875-ben született, a 21-es honvéd gyalogezred aktiv tisztje volt. A világháború mint kapitányt érte. Az orosz fronton elfogták a számos kitüntetéssel viselő kapitányt, aki azután megszökött a hadifogságból és mikor hazatért honvéd őrnagynak léptették elő. Az impérium változásánál a román hadseregbe mint alezredes lépett át és először a 83-as gyalogezrednek, majd a 9-es vadászezrednek lett a parancsnoka. Nyugalomba vonulása után az Averescu-kormány rendőrprefektusnak nevezte ki és először Clujon, majd Timisoarán teljesített ilyen minőségben szolgálatot. 1930-ban vonult teljesen nyugalomba. Halála mély részvétet kelt mindenkiben aki ismerte. Tünetére vonatkozólag még nem történt intézkedés.

ból és mikor hazatért honvéd őrnagynak léptették elő. Az impérium változásánál a román hadseregbe mint alezredes lépett át és először a 83-as gyalogezrednek, majd a 9-es vadászezrednek lett a parancsnoka. Nyugalomba vonulása után az Averescu-kormány rendőrprefektusnak nevezte ki és először Clujon, majd Timisoarán teljesített ilyen minőségben szolgálatot. 1930-ban vonult teljesen nyugalomba. Halála mély részvétet kelt mindenkiben aki ismerte. Tünetére vonatkozólag még nem történt intézkedés.

Kedélyes postások

Ahol minden postamester sikkaszt

Aki kétszer egymásután sikkasztott

Satumare, szeptember 3.

Tavasszal a ferneziui postán megállapították, hogy Moza Gyula postamester 22 ezer lejt sikkasztott a hivatali pénzből. Most a satumarei törvényszék héthónapi fogházra ítélte, de a felebbviteli tárgyalásig szabadlábra helyezték. Petrescu bucurestii postafelügyelő most újabb vizsgálatot tartott és megállapította, hogy Moza Gyula, akinek édesapja a baiamarei postát vezeti, a 22 ezer leien kívül még 50 ezer lejt sikkasztott, amiért most újabb bünvádi eljárás indult ellene. Petrescu felügyelő azt is meg-

állapította, hogy Litui Sándor jelenlegi postamester sem különb elődjénél, mert hét-ezer lejt vett fel a hivatalos pénzből. Litui azzal mentegetőzött, hogy Bucurestibe kellett menjen vizsgázni és erre használta fel az elsikkasztott összeget. Ellene is megtek a bünvádi feljelentést. A felügyelő Baia Spriera is átment, ahol legnagyobb meglepetéssel vette tudomásul, hogy Huban Adél postamester nő férjével, aki szintén postatiszt, engedély nélkül szabadságra ment és az utiköltséget a posta pénztárából fedezte. Ellene is bünvádi eljárás indult.

RUMBA-JEGY
SZELVENY
Első sorozat
10
Kivágandó és összegyűjtendő
Aki a folytatólagosan megjelenő 30 számot összegyűjti, résztvesz a „Rumba”-játékban
1936. augusztus-szeptember

A NAP

Zsidó-bolsevisták

Hitlerék honosították meg a fenti elnevezést. Hitleréknek minden zsidó kommunista és minden kommunista zsidó. Egyre-nyire és határozottan. Most például itt nálunk Remániában a szélső jobboldali sajtó szívesen hangortatja, hogy Franciaországot a zsidó kommunisták kormányozzák, sőt akadt jobboldali lap, amelyik megállapította, hogy a francia kommunisták többnyire román zsidók.

Nehéz lenne most a francia kommunis-
tapárt három és félszáz ezer tagjának feji
származását kutatni, de viszont a vezérek
faji hovatartozását már könnyebb
ellenőrizni. És ha megnézzük a vezéri liszt-
tát, már meg is állapíthatjuk hogy a kom-
munista vezetők közt egyetlen zsidó sincs.
Ellenben majdnem mind kivétel nélkül pa-
rasztszülők gyermekei. Ime itt vannak: Ca-
chin, Thorez, Duclos, Vaillant-Couturier,
Marty, Péery, Gitton, Gosse, Maronne.
Egyetlen zsidó sincs köztük egytől-egyig
fajtiszta franciák. Való igaz azonban, hogy
léteznek francia politikusok, akiknek ide-
gen származása bizonyítható. Már a nevük
is elárulja idegen származásukat. Nemogy
azt higgye valaki, hogy ezek a franciák
a kommunista pártban foglalnak helyet.
Nem, Hanem az ellenkező oldalon. A leg-
szélsőbb jobbon. Hogy hogy hívják őket?
Tattinger, Chiappe, Pozzo di Borgo, de
Wendel, Schneider, Rothschild, Mandel stb.

Ezek az adatok nem fogják eltéríteni
demagógjainkat attól, hogy továbbra is
hangtassák, aki zsidó kommunista, aki
kommunista zsidó.

Abesszinia új pápai nunciusa

Róma, szept. 3.

A pápa Capallari Rhodosi érseket, Abesszinia pápai nunciusává nevezte ki. Az új nuncius e hó folyamán elfoglalja pozícióját Addis Abebában.

Országos borbély kongresszus Satumaren

Satumare, szept. 3.

A satumarei fodrász, borbély és manikűrös iparosok szindikátusa szeptember 6 és 7-én országos fodrász kongresszust rendez a akmai sérelmek megtárgyalására.

Eddig husz város fodrász iparosai küldötték el írásban indítványukat.

A kongresszus tárgysorozatán szerepel: Az új ipartörvény, a betegsegélyző járulékok a kontárkérdés, a zárórak, a tanoncfelvétel megszigorítása, egységes árszabály, az önbortváló készülékek súlyos megadóztatása.

„Nem lehetek más mint franciabarát“

mondotta Antonescu külügyminiszter az újságíróknak

Bucuresti, szept. 3.

Antonescu külügyminiszter ma nyilatkozott a sajtónak a román külpolitikáról és többek között ezeket mondta:

— Románia külpolitikája marad a régi. Ez a politika azoknak a szövetségeknek eredménye, amelyeknek a világháború idején aratott győzelmünket köszönhetjük és amelyek nemzeti egységünk létrehozására vezettek. A békeszerződések teljesen kielégítették jogos igényeinket. Ma nincsen más célunk, mint dolgozni, békésen szervezkedni és fejlődni érintetlen határainkon belül, amelyeket országunk legjobb fiainak áldozatával szereztünk meg. Ez az a politika, amelyért Ion Bratianuval dolgoztam együtt és amit attól kezdve az ország összes kormányai fenntartottak. A Franciaországgal való szövetség külpolitikánk alapja marad.

En, ki francia egyenruhában, francia repülőgépben hoztam üzenetet Franciaországból Jasinak a világháború alatt, nem lehetek más, mint franciabarát.

Antonescu ezután azokról a szoros kapcsolatokról beszélt, amelyek Clémenceauhoz Poincaréhoz, Briandhoz és Barthouhoz fűz-

ték és reméli, hogy a jelenlegi francia kormányhoz is hasonlóak fogják kötni. Szíves és hatékony támogatást kaptunk fegyverkezési programunk megvalósításában a jelenlegi francia kormánytól is.

A kisantant szövetség másik elengedhetetlen kelléke külpolitikánknak. Ennek a szövetségnek tagállamai között az egység csak növekedhetik. Fejlesztetni akarjuk baráti kapcsolatainkat Lengyelországgal. Fontos kapcsolataink fenntartása a Balkán szövetséggel. Nagy Britanniával és Olaszországgal. Folytatni fogjuk baráti kapcsolataink ápolását a szovjet unióval és a legjobb viszonyt fogjuk fenntartani minden állammal köztük Németországgal, amellyel jelentékeny gazdasági érdekekből fakadó jó viszonyunk van. A népszövetségi alapokmányhoz hűen dolgozni fogunk a nemzetek szövetségével a béke és határaink integritásának biztosítása érdekében. Ezt a politikát gyakorolták állandóan az összes politikai pártok és az utóbbi évek során Titulescu olyan tehetőséggel és autoritással, ami az ország megérdemelt háláját biztosította számára. Ez az egyedüli politika, amely egyezik az igazság és lojalitás sellemével.

Jamandi kultuszminiszter és dr Lupu egy podiumon

Iasiban nagy békedemonstráció készül

Bucuresti, szept. 3.

Mint ismeretes, a brüsszeli világbékekonferencián Románia részéről dr Lupu vesz részt. Amint a brüsszeli konferencia végetér, a Béke és a Kultura szövetsége című szervezet Jassiban is rendez egy béke-

manifestációt, amelyen dr Lupu fog elnökölni. A manifestáció rendezői most felkérték Jamandi kultuszminisztert, hogy vegyen részt a gyűlésen. Jamandi eleget tesz a kívánságnak és így a liberális miniszter és az ellenzéki pártvezér egy podiumon fognak szerepelni.

Gömbös Gyula gyalogsági tábornok

Vitéz Somkuthy József az új magyar honvédelmi miniszter

Budapest, szept. 3.

Gömbös magyar miniszterelnök keddi kormányzói kihallgatása alkalmával kérte a kormányzót, hogy mentse őt fel a honvédelmi miniszteri tárca vezetése alól. A kormányzó teljesítette a kívánságot és a honvédelmi minisztérium élére vitéz Somkuthy

József altábornagyot, a kormányzó katonai irodájának vezetőjét nevezte ki. Az új honvédelmi miniszter azonnal jelentkezik eskütételre, amint Rómából megérkezik.

Gömbös Gyula miniszterelnököt a kormányzó soronkívül gyalogsági tábornokká léptette elő.

Eden angol külügyminiszter bárányműben megbetegedett

Egyelőre szabadságon van

London, szept. 3.

Az angol külügyi hivatal jelentése szerint Eden külügyminiszter bárányműben megbetegedett. A betegség következtében

egyideig távol kell maradni a hivatalától. Remélik azonban, hogy a Népszövetség e hó végén összeülő tanácsülésén már résztvehet.

Altonában a halpiac közepére zuhant egy repülőgép

A gép összetört, a pilóta meghalt

Hamburg, szept. 3.

Megrendítő repülőgép szerencsétlenség történt Altonában. A város felett egy repülőgép manővrozott. A hajnali órákban a repülőgép gyakorlatának sok bámulója akadott. Egyszerre, mikor a gép a legvakme-

rőbb mutatóvanyokkal kísérletezett, hirtelen félrebillent, zuhanni kezdett és az elhagyott

halpiac közepére zuhant.

A gép teljesen összetört. A pilótát holtan szedték ki a gép romjai alól.

Bizományosainkhoz!

Kérjük Bizományosainkat, hogy az augusztus havi elszámolást és a kiadóhivatalnak járó pénzt mielőbb küldjék be, nehogy a lap expedírlása akadályokba ütközzék.

A KIADÓHIVATAL.

Törvény készül a kisiparosok hiteléről

Bucuresti, szept. 3.

Tatarescu miniszterelnök tegnap hosszasan tárgyalt Nistor közmunkaügyi miniszterrel a kisiparosoknak nyújtandó hitelekéről. A kisipar támogatásáról törvényjavaslatot nyújtanak be a parlament legközelebbi ülészakára.

Csapj fel öcsém katonának!

London, szept. 3.

Az angol hadügyminisztérium mindent elkövet, hogy a katonai toborzást elősegítse. Így most elhatározták, hogy tetszetős kaszánya épületeket építenek, modern felszereléssel, hogy az ifjúság kedvet kapjon a katonáskodáshoz. Elhatározták azt is, hogy bevezetik a próbakatonáskodást is, ami abból áll, hogy a toborzott ifju, amennyiben nem tetszik neki a katonáskodás, hat hónap elteltével leteheti a katonaruhát.

Smaranda Brăescu kényszerleszállást végzett Lengyelországban

Bucuresti, szept. 3.

Smaranda Braescu, a világhírű román pilótanő, aki világkörüli repülőútra indult, tegnap kényszerleszállást végzett Lengyelországban, mert a vihar miatt nem tudta utját tovább folytatni.

Rádió műsor

PÉNTEK:

Bucuresti 7.30 Reggeli adás 13 Gramofonlemez 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofon lemezek. 15 Hírek. — 19 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 20.05 Hangverseny. 20.45 Massenet:: Manon opera lemezek.

Budapest I. Torna. Utána Gramafon-8.20Étrend 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelző szolg. 13. Harangszó. 13.05 Jazz. 14.30 Ének 14.30 Ének-gordonka. 18.30 Magyar nóták. 20 Hanglemezek. 21 Külügyi negyedóra. 21.35 Operaházi zenekar. 23 Szalonzene. 24 Katonazene. 1.05 Hírek.

SZOMBAT:

Bucuresti: 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. Időjárásjelentés. — 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 19 Katonazene. 20.25 Kabaré lemezek. 21.15 Kis rádiózenekar. Leemans: Induló. Courtioux: Keleti zenedarab. Grever: Slowfox. Geisler: Matróz tánc. Heyman: Fox. 22.45 Kok tánczenekar.

Budapest: 7.45 Torna, utána gramofon lemezek. 8.20 Étrend 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 13. Déli harangszó. 13.05 A balatoni Sporthét megnyitása. 13.45 Hírek. 14.30 Cigányzene. 17.15 Ének. 18 Előadás. 18.30 Szalonzene. 19.15 A rádió elterjedéséről. 19.30 Hanglemezek. 20.30 Előadás. 21.30 Hangverseny zenekar. 23 Cigányzene. 24 Jazz.

3 oldal.

„MAGYARSAG”

1936 szeptember 5.

A HALÁL MENETRENDJE

55

Detektivregény

Poirot föluggrott, kikapta a kezemből, fölhasította a borítékot. A levelet az asztalra terítette, hogy hárman egyszerre olvashattuk:

„Még mindig teljes sikertelenség? . . . Ejnye, ejnye! — Hát lopják a napot maga meg a rendőrség? . . . Én nem bánom, nekem így is jó. Csak most döntsük el, hová rándulunk ki legközelebb.

Szegény Mr. Poirot, szörnyen sajnálom magát!

De nem baj, próbálkozzék csak meg újra meg újra. Még hosszú ut áll előttünk.

A legközelebbi kis eset Doncasterben fog lejátszódni szeptember 11-én.

Ó munkát! Szánakozó hiva:

A. B. C.

A GYILKOS LEIRÁSA.

Azt hiszem, hogy ebben a pillanatban az emberi dráma bonyodalmai megint eltűntek a képből. A negyedik levél megjelölte a D-gyilkosság színhelyét. A gyöttrő várakozás után megint feszültséggel telt meg a levegő. Crome felügyelő átszaladt a Yardról és ő még ott ült, mikor Franklin Clarke és Megan Barnard megérkeztek. A leány elmagyarázta, hogy ő is Bexhillből utazott föl.

— Valamit kérdezni akartam Mr. Clarke-től.

Cromeot szemmel láthatólag nem nagyon örvendeztette meg, hogy viszontlátja a dráma különböző szereplőit. Nagyon hivatásos és tartózkodó lett.

A levelet magammal viszem, Mr. Poirot. Ha fényképmásolatot kíván róla . . .

— Köszönöm, nem szükséges.

— Mik a tervei felügyelő ur? — kérdezte Clarke.

— Ezuttal meg kell csipnünk — döngötte az asztalt Clarke. — Azt tudja-e felügyelő ur, hogy mi külön szövetséget alkotunk? Az érdekelt felek légiját.

Crome hüvösen biccentett.

— Ugy?

— Ugy látom, nincs nagy véleménye a műkedvelőkről? Vigyázzon, a maga munkája se lesz nagyon könnyű. Én bizony nagyon félek, hogy a kitűnő A. B. C. megint legyőzi.

Azt már észrevettem, hogy Cromeot megratással gyakran beszédre lehetett bírni, amit szelidebb módszerek nem értek volna el.

— Azt hiszem, hogy a közönségnek ezuttal nem sok kifogása lehet az intézkedéseink ellen — közölte fensőségesen. — Az örült bőven hagyott rá időt. Tizenegyedikre csak jövő szerdán lesz. Addig hatalmas sajtóhadjáratot folytathatunk le. Doncaster minden embere résen lesz. Minden élő lélek, akinek neve D-vel kezdődik, vigyázni fog magára. Mindenholnan rendőri megerősítést irányítunk oda. Egész Doncaster: rendőrök és polgárok . . . harcba fognak szállni egyetlen ember elfogására.

— Azt már látom, hogy maga nem hiva a lóversenynek, felügyelő ur — felelt Clarke nyugodtan.

— Nem értem? Mit akar ezzel mondani?

— Az Isten áldja meg, hát nem tudja, hogy jövő szerdán Doncasterben futják a St. Leger díjat?

A felügyelő álla leesett.

— Erre nem gondoltam . . . Igen, ez bonyolultabbá teszi a dolgot.

— Az A. B. C. talán örült, de nem buta.

Valamennyien hallgattunk, a helyzetet próbáltuk mérlegelni. A nagy díjra érkező tömegek . . . a lóspörtért rajongó önfeledt angol közönség . . . mennyi bonyodalom!

(Folyt. köv.)

SPORT

Szeptember 13-án kezdődnek a C. liga mérkőzései

A CFR és Vestul a 12-ös csoportban

Az északi labdarúgó liga vezetősége az éj folyamán tartott ülésén kisorsolta a C-liga mérkőzéseit, melyek a jövő vasárnap kezdődnek meg. A bucarestii szövetség nem engedélyezte a tervezett 19-es létszámot és így 12-ös létszámú ligát állítottak fel, melyek két csoportban játszik le mérkőzéseiket.

A nyugati csoportba a következő csapatok tartoznak:

CFR Oradea, Vestul Oradea, Barkochba Satumare, SS Maramuresul Sighet, Tricolor Baia Mare, CS Salonta.

Az északi csoport csapatai: UEC, CAC, CFR Cluj, Ariesul Turda, Ceramica Bistrita, Industria Sarnei Campia-Turzii.

A sorsolás a következő:

Nyugati csoport:

Szeptember 13. Oradeán: CFR — Salonta. Satumare: Barkochba — Vestul, Sigheten Maramures — Tricolor.

Szeptember 20. Oradeán: Vestul — CFR, Baia Mare: Tricolor — Barkochba, Salonta: Maramures — Salonta.

Szeptember 27. Satumare: Barkochba — CFR, Sigheten: Vestul — Maramures, Baia Mare: Tricolor — Salonta.

Október 4. Oradeán: CFR — Maramures, Satumare: Barkochba — Salonta.

Október 11. Oradeán: Vestul — Salonta, Sigheten Maramures — Barkochba.

Október 18. Baia Mare: Tricolor — CFR.

Október 25. Oradeán: Vestul — Tricolor.

Román versenyző győzött a Románia-körüli kerékpár- verseny negyedik szakaszán

A nemzetközi kerékpárverseny negyedik szakaszát a román Tudose nyerte meg 8 óra 26 perces idővel. 2. Galienne francia, 3. Grgac jugoszláv, 4. Kutzbach német, 5. Tapu román.

A verseny mezőnye ma délután háromnegyed 5 órakor érkezik meg Clujra. az Operaház előtti célhoz és egy napi pihenő után a versenyzők szombat reggel 8 órakor a vármegyeház előtt startolnak tovább Oradea felé.

Budapestre érkezett a sakk- olimpiász győztes csapata

Budapest, szept. 3.

A müncheni sakkolimpiáson bajnokságot nyert magyar csapat tagjai szerda este érkeztek meg a magyar fővárosba, ahol ünneplés fogadtatásban részesíték őket. A mikor a versenyzőket hozó párisi gyorsvonat befutott a keleti pályaudvar üvegcser-

nokába, a többszáz főnyi közönség lelkes éljenzéssel fogadta őket. Jeszenszky Sándor kultuszállamtitkár üdvözölte a kormány nevében a versenyzőket, majd Heltai Ferenc a város nevében és Sipőcz Jenő a magyar sakkszövetség nevében üdvözölte őket.

Irun

Hétezer menekülő hagyta el Irun.

4 oldal

„MAGYARSÁG”

1936 szeptember 5.

Megérkezett az iparigazolvány becserélési határidő meghosz- szabbításáról szóló rendelet

Lehetőség szerint október 1-ig kell beadni az
iparendély- és munkakönyv kérvényeket

Oradea, szeptember 3.

Tegnap megérkezett a helybeli Munkakamarához a munkaügyi miniszter rendelete a munkakönyvek, képesítési igazolványok és új iparigazolványok kiváltásáról. A rendelet szerint október 30-ig lehet kérni az új igazolványokat.

Tekintettel azonban arra, hogy a képe-

sítési vizsgabizottságok már október elsején megkezdik működésüket, az oradeai Munkakamara vezetősége azon a véleményen van, hogy a munkakönyv becserélési kérvényeket már október 1-ig adja be mindenki, ugyancsak legkésőbb eddig az időpontig kérjék az ipasosok is iparigazolványaik becserélését.

Gömbös magyar miniszterelnök csütörtök reggel repülőgépen elhagyta Magyarországot

Budapest, szeptember 3.

A Mátyásföldi repülőtéren csütörtök reggel nagy sürgős forgás volt észlelhető. Disztrúhás rendőrok tartották fenn a rendet s egymásután gördültek a térre az autók. és kilenc óra előtt néhány perccel már együtt volt a magyar kormány valamennyi tagja, akik várták Gömbös Gyula érkezését. Késsel kilenc óra előtt érkezett meg a repülőtérré Gömbös Gyula feleségével és kíséretének tagjaival. A Kiss József nevű viselő repülőgép is előállott és rövid búcsuzkodás után a magyar miniszterelnök felesége, a várbá dr Boros egyetemi tanár, Salgó Győ-

ző törzsorvos és titkára Szatmáry Emil kíséretében felszállt a repülőgépre. A gép nyomban utnak is indult München felé. Innen autót folytatja a magyar miniszterelnök útját abba a szanatóriumba, amelyet gyógykezelése számára kijelöltek. A szanatórium helyét nem közlik a nyilvánossággal, hogy a miniszterelnök teljes visszavonultságban folytathassa kuráját.

Az elutazásnál a budapesti német követség személyzete, Werkemann követségi tanácsos vezetésével jelent meg a mátyásföldi repülőtéren.

A kedélyes püspök

Egy katonai gyakorlatról hazatért cseh csapat ágyujával elszórakozott a helyiség püspöke

Prága, szeptember 3.

Cseh katonai körök felháborodással tárgyalják azt a königretzi jelentést, amely szerint az egyik városkában a gyakorlatról hazatérő tűzerezred parancsnokát feltartóztatta a városka püspöke és arra kérte a parancsnokot, mutassa meg neki az egyik ágyu szerkezetét. A parancsnok készséggel

tett eleget a püspök kívánságának, aki vizsgálódás közepette elsütötte az ágyut. A püspök példáját követték a városka notabilitásai is, ami a lakosság körében nagy izgalmat keltett. A cseh sajtó nagy felháborodással tárgyalja az esetet és megállapítja, hogy ilyesmi csak operettekben fordulhat elő és szigorú megtorlást követel.

A spanyol nemzeti csapatok erős tüzérségi támadásba kezdtek

Éjjeli órákban elfoglaltak egy falut

Páris, szeptember 3.

Az Irun körüli harcokban a benzeti csapatok tüze alá vette a kormánycsapatok állásait. Reggel felé csend következett be, miután Irun városát nagy köd vette körül. A déli órákban a nemzeti csapatok tüze alá vette az Irun körüli magaslatokat és sikerült egy órai tüze alá előkészítés után rohammal a Turiaba magaslaton levő kormánycsapatok állásaiba behatolni és dél után négy órakor a vörös arany lobogót kitűzni.

A francia határról a harcokat élénk figyelemmel lehet kísérni. Így tisztán kivehető volt, hogy a nemzeti csapatok egy zászlóalja elindult San Sebastian felé.

A kormánycsapatok soraiban mindenféle nemzetiségű katona harcol. Nagyobb

csoporthoz tartoznak franciák, belgák, katalánok. A beobie hegycsúcsot francia

Szovjetországban még mindig folyik a tisztogatás

Ujabb felfüggesztések

Moszkva, szept. 3.

Az a hadjárat, amelyet Stalin indított ellenfelei elgázolására, ugyancsak nem akar véget érni. A letartóztatások napirenden vannak és az állami hivatalokat is megtisztítják a trockista elemektől. Stalin egyenes utasítására tegnap felfüggesztették állásától Mur-

milicia tartja megszállva, ami abból is megállapítható, hogy a hegygerincről vig francia katonadalog éneklése hallatszik.

A késő éjjeli órákban jelentik, hogy a nemzeti csapatok elfoglalták La-Cuncha falut.

Marólugott ivott egy munkáslány

Oradea, szept. 3.

Szerda délután a Rimanóczy-utca házába hívták a mentőket, ahol az egyik ház kapualjában maróluggal megmérgezte magát Nagy Ica 17 éves munkáslány. A mentők a kórházba vitték, ahol gyomormosást kapott s már túl van a veszélyen. Tettének oka ismeretlen.

Sáskajárás Esztországban

Reval, szeptember 3.

Esztországban valami eddig nem tapasztalt sáskajárás lepte el a mezei földeket. — Milliós s milliós számra lepték el a földeket a hernyók, úgy, hogy a kormány kénytelen volt erőteljes intézkedésekhez folyamodni. — Elrendelték a falusi lakosság mozgósítását s kötelezték, arra, hogy méreggel telt folyókával öntözzék a földeket. Egyes vidékeken szitakötők tintek fel olyan tömegekben, hogy valósággal elhomályosítják a napot.

Angyalcsináló bábaasszony

Salard, szeptember 3.

A csendőrség letartóztatta Lucacie Maria salardi szülésznőt, aki Bene Margit leányon tiltott műtetet hajtott végre, akit eszméletlen állapotban szállítottak be a kórházba. A vizsgálóbíró harminc napos vizsgálati fogságot rendelt el.

Gyermekparalízis

a fővárosban

Bucuresti, szept. 3.

A gyermekparalízis miatt a bucaresti iskolák szeptember 15-ig maradnak zárva. Szeptember 15-30-án kezdődnek a felvételi magán és pótvizsgák, míg az előadások csak október elsején veszik kezdetüket. Romaneti megye kivételével mindenütt másutt a rendes időben kezdődnek meg az előadások.

Nincs állása
Szüksége van
alkalmazottra
Van kiadó lakása
Eladó háza

Ha bármire szüksége van és eredményt akar elérni, hirdessen a „Magyarság”-ban

Időjárás

Gyenge északnyugati, majd nyugati szél, változó felhőzet, legfeljebb egy-két helyen néhány csepp eső. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

Nem hajtják végre az ötszázalékos taxát

A polgármester érdekes nyilatkozata

Az ötszázalékos taxa ügye a város egész közönségét foglalkoztatja. Amint megírtuk, dr. Bleda Vasile polgármester elnöki határozattal felfüggesztette a további taxa felebbezési tárgyalásokat, amit a bizottságok elnökei, a járásbírók hivatalosan nem vettek tudomásul és a tárgyalásokat megakarták tartani.

Dr. Bleda polgármester a nagy port felvert ügyben ma munkatársunk előtt az alábbi érdekes nyilatkozatot tette:

— Nem függesztettük fel az összes taxa felebbezési tárgyalásokat, hanem csak kizárólag azokat, amelyek az öt százalékos taxára vonatkoznak. Az összes többi felebbezéseket, — tehát a kereskedők és iparosok üzletbértaxájára, valamint az egyéb taxákra vonatkozó felebbezéseket a bizottságok le fogják tárgyalni és néhány nap múlva — valószínűleg szeptember 15-én újra megkezdődnek a felebbezési tárgyalások. Addig különválasztjuk azokat a felebbezéseket, amelyek nem az öt százalékos taxára vonatkoznak.

— A belügyminisztérium — folytatta dr. Bleda polgármester — többszöri érdeklődésünkre írásban is leszögezte, hogy az 5 százalékos taxa jár a lakásbérletek után is. Mi tehát a minisztérium utasítását követjük, amikor a taxákat kivetítjük. A zavar ott keletkezett, hogy még máig sem jelent meg a közigazgatási törvény végrehajtási utasítása. Ha a végrehajtási utasítás megjelenik, véglegesen tisztázni fogja ezt a kérdést. Amennyiben a végrehajtási utasítás ki fogja mondani, hogy az öt százalékos fizetni kell a lakásbérletnek — akkor a járásbírók is kénytelenek lesznek álláspontjukat megváltoztatni és a felebbezéseket el kell utasítani. Ha nem, ha a felebbezési bizottságok álláspontja lesz a helyes, akkor viszont felesleges a felebbezési tárgyalásokat megtartani, felesleges költségek, napi díjakat fizetni, — egyszerűen hivatalból törölni fogjuk az 5 százalékos taxakivételeket.

— A helyzet végleges tisztázásáig — fejezte be a polgármester, — elrendeltem

az ötszázalékos taxakivételek ügyében elrendelt összes végrehajtások felfüggesztését.

A polgármester határozata, amellyel az öt százalékos taxa ügyben a felebbezéseket felfüggesztette, jóváhagyás végett a tegnap délutáni tanácsülés elé került.

— Átadták az ügyészségnek Szilágyi Imrét. A rendőrség a hét folyamán elfogta Szilágyi Imrét, az oradeai lakások rémét. Szilágyi 14 oradeai lakást fosztott ki. — Ugyancsak elfogták Balaj Erzsébet cigány asszonyt, aki több lopást követett el. Mindkettőjüket átadták az ügyészségnek.

— Kerékpár gázolás a Tache Jonescu utcában. A Tache Jonescu ucca 24. szám előtt kisebb szabású kerékpár karambol történt tegnap délelőtt. Harpau Ioan köztisztviselő a járdán jött, majd mikor lelépett az útestre, a mögötte jövő kerékpár elütötte. A kerékpár 5 méteren keresztül magával hurcolta a kerekei alá került embert. A kerékpár vezetője, Szlop Antal szerint Harpau nem reagált a csengetésre és így került a kerekek alá. Harpau, aki feljelentést tett a rendőrségen, orvosi látellel igazolja sérülése súlyosságát.

— Munkásbaleset a vasgyárban. Bara László 54 éves Scriban uton lakó Phöbus gyári munkás tegnap vasrudakat segített vagonba rakni. Az egyik vasrud lecsúszott a kocsiról, a munkás lábára zuhant és megsebesítette. A mentők a kórházba szállították Barnát, ahol ápolás alá vették. Sebesülése nem súlyos.

— Hirdetmény a járművek összeírásáról. Oradea város polgársága tudtára adjuk, hogy szept. 1-től szept. 30-ig a következő rekvizitációs előmunkákat fogjuk elvégezni: 1. Huzós állatok, kocsik, lószerszámok és biciklik összeírása. 2. Sima és szögcsatornák összeírása. Ezek a műveletek tisztán statisztikai jellegűek, úgy, hogy a bejelentők kötelesek pontos deklarációkat benyújtani. Ellenkező esetben a törvény értelmében büntetés alá esnek. A rendőrség katonai ügyosztálya.

Letartóztatták Urán Gézát, akit aranyhamisítás miatt köröztek

Az oradeai bünyügyi hatóságok már több ízben foglalkoztak Urán Géza ékszerész ügyével, akinek a Nicolae Jorga utcán volt kis ékszer üzlete. Urán ellen több feljelentés érkezett be és egyesek aranyhamisítással is megvádolták. A megindított eljárások nem bizonyították be határozottan Urán bűnösségét, azonban az ügyek a törvényszék elé kerültek.

Urán időközben eltávozott Oradeáról, Franciaországban és Svájcban élt és így

nem jelent meg a törvényszéki tárgyalásokon sem. Legutóbb azután elővezetési parancsot adtak ki Urán ellen és elrendelték az egész országban való körözését. Urán a napokban hazatért Oradeára s a rendőrség értesülést szerezve az ittartózkodásáról, — tegnap délelőtt őrizetbe vette az országszerte körözött fiatalembert. Uránt át fogják adni az ügyészségnek, ahol döntenek további sorsáról.

Ujra betiltják a fürdőzést a gátaknál

A városi interimár bizottság tegnapi ülése elé a városi üzemek igazgatósága egy javaslatot terjesztett, melyben az első gátnál való fürdés eltiltását kérték. Az első gát környékén vannak ugyanis a régi víz-műtelep kutjai s ezek beszennyeződésétől tartanak, másrészt a strandfürdőnek is konkurenciát okoz az első gát pompás vizálománya.

Lehet, hogy ez a javaslat már a jövő évre is gondol, amikor az első gátnál való fürdőzés betiltását kéri, — mindenesetre elég későn jutott az üzemigazgatóságnak eszébe a strandfürdő konkurrenciájának a le-törése.

Itt írjuk meg, hogy a Strandfürdő még október 1-ig nyitva marad.

Mozgósínházak műsora:

Apolló: LAZADÓK.
Heyman: Asszonyok bálványa.
Fórum: A csodapark.
Omnia: A moszkvai nagy per.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják el a hirdetés-tombola szelvényeket!

POSTA

Magas barna jelígre levél van a kiadóhivatalban.

Őszi rózsá, az elmaradt találkozás jelíge alatt levél van a kiadóban.

„Egyedül vagyok” jelígre levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Könyvkötő leány azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 6176
Kifutó fiu románul tudó felvétetik. Clonda, Bul. Reg. Ferdinand 11. 6200
Kifutó fiu kenyér üzletbe felvétetik Str. Tache Jonescu 54. 6199
Boltiszolga fiatal, megbízható, felvétetik. Cim a kiadóban. 6198
Fix fizetéssel és mellékjövedelemmel megbízható lapárosokat alkalmazunk helyben és Oradea környékén levő községekben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.
Csizmadia segéd felvétetik Str. Pasari-rilor 21. 6212

VÉTEL-ELADÁS

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papirkereskedésben.

Veszünk 3 százalékos 1935. állampapírt (Imprumutul Intern). Cim a kiadóban. 6183
Mégvételre keresek modern ebédő bútor jókarban. Átvehetem esetleg október hóban. Cimet a kiadóba kérek. 6204
Kisebb magánház olcsón eladó. Str. Tolstoi 16. (Komendáns-rét). 6203
Eladó egy ház 500 négyszög méter telekkel 25.000 leiért. Colonia Iosia, Str. 26. No. 29. 6202
Jó karban levő biciklit keresek. Str. Gheorghe Lazar 20. 6201

Eladó Cercul de Recrutare közelében egy 1000 négyszög méteres házhely. Értekezni a törvényszék előtti trafikban. 6177
Kisebb magánház berendezett fűszerezéssel eladó. Str. Kepler 25 (Baraktelep.) 6211

LAKÁS

Kiadó azonnalra üzlethelyiség Str. Alexandri és Str. Petru Maior sarokházban vilamos megállónál egy szobás lakással. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand 13. 5006

KÜLÖNFÉLE

Hurka estélyt rendezek szombaton este táncsal, reggelig nyitva. Tordai vendéglőben, Nilgesz telep. 6210

Malom-könyvek

örkléshez Pásztor Ede cég

kaphatók papirkereskedésben Oradea, Piața Mihai Viteazul

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA
Telefon: 380.

„MAGYARSAG”

6 oldal 1936 szeptember 5.